

Investiții în active imobilizate

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică industriei, energiei și construcțiilor
Secția statistică investițiilor și construcțiilor

1.2. Persoana de contact

Svetlana Bulgac, șef direcție
tel: +373 22 403055
e-mail: svetlana.bulgac@statistica.gov.md

Tatiana Taievorbă, șef secție
tel: +373 22 403057
e-mail: tatiana.taievorba@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

02.02.2018

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

02.02.2018

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Activitatea în domeniul investițiilor în active imobilizate reprezintă un proces complex de transformare a resurselor materiale, financiare și de muncă în mijloace fixe, prin realizarea de noi capacități și obiective în toate activitățile economiei naționale prin construcția nouă, modernizarea, dezvoltarea, reconstrucția și reînnoirea mijloacelor fixe existente.

Sursa informațională pentru evaluarea investițiilor din punct de vedere al elementelor componente și al surselor de finanțare o reprezintă cercetarea statistică „Cu privire la investiții”.

Cercetarea statistică „Cu privire la investiții” furnizează date semnificative asupra activității investiționale, cu multiple modalități de structurare după diverse caracteristici, astfel încât, oferă posibilitatea de a obține o viziune cât mai completă asupra întregii activități de investiții la nivel de economie națională.

Cercetarea statistică a investițiilor în active imobilizate se realizează pe total investiții, precum și separat pe: imobilizări necorporale și imobilizări corporale.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Investițiile reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate *creării de noi active imobilizate*, cheltuieli pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția, reparația capitală celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al activelor imobilizate.

Active imobilizate – active care au o durată de funcționare utilă mai mare de un an, se utilizează în activitatea întreprinderii sau se află în procesul creării și nu sunt destinate vânzării.

Investițiile în active imobilizate se prezintă pe:

- imobilizări necorporale;
- imobilizări corporale;

În componența **investițiilor în imobilizări necorporale** se includ cheltuielile pentru brevete și mărci, know-how-uri și francize, licențe de activitate, programe informatice, desene și modele industriale, drepturi de utilizare a activelor imobilizate, imobilizări necorporale primite în gestiune economică, alte imobilizări necorporale.

În componența **investițiilor în imobilizări corporale** se includ cheltuielile îndreptate la crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale, agricole, de transport, comerț și altor întreprinderi în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social-culturală; cheltuielile pentru procurarea terenurilor, resurselor minerale, activelor biologice imobilizate.

Imobilizările necorporale se prezintă pe:

- drepturi de proprietate intelectuală;
- cheltuieli de cercetare-dezvoltare;
- programe informatice;
- alte imobilizări necorporale;

Imobilizările corporale se prezintă pe:

- mijloce fixe;
- terenuri;
- resurse minerale;
- active biologice imobilizate.

Mijloacele fixe reprezintă imobilizări deținute pentru a fi utilizate pe o perioadă mai mare de un an în activitatea entității sau pentru a fi transmise în folosință terților, valoarea unitară a cărora depășește plafonul valoric prevăzut de legislația fiscală sau pragul de semnificație stabilit de entitate în politicile contabile.

Mijloacele fixe se prezintă pe:

- **Clădiri rezidențiale (de locuit)** sunt clădirile prevăzute cu un termen de exploatare îndelungat, amplasate pe un lot de pământ în cadrul unor hotare, cu toate construcțiile auxiliare aferente și elemente de confort, în care suprafața locuibilă deține mai mult de jumătate din suprafața totală a clădirii;
- **Clădiri nerezidențiale** sunt clădirile destinate în exclusivitate sau în principal altor scopuri decât cele rezidențiale (clădirile administrative și de producție, magazinele, depozitele, cinematografele);
- **Construcții speciale (inginerești)** includ valoarea edificiilor și construcțiilor care nu îndeplinesc caracteristicile de clădiri și care au ca scop crearea condițiilor pentru realizarea activităților de producție, servicii sau pentru desfășurarea activităților social-culturale (drumuri, poduri, stadioane, căi ferate);
- **Mașini, utilaje, instalații de transmisie** reprezintă mașinile, echipamentele, liniile și instalațiile tehnologice, aparatele de măsură și control care pot funcționa numai după asigurarea lucrărilor de montaj precum și cele care pot funcționa fără montaj;
- **Mijloace de transport** sunt mijloace fixe folosite pentru deplasarea în exteriorul și interiorul entității, cum ar fi: mijloace de transport rutier, naval (inclusiv platforme de foraj sau exploatare), feroviar, aerian, precum și biciclete, motociclete, vehicule pentru invalizi, vehicule cu tracțiune

manuală și animală;

- **Alte mijloace fixe** includ valoarea altor mijloace fixe așa ca perdele, covoare, mobilier din lemn sau metal pentru birou sau magazine etc.

Terenurile reprezintă imobilizări corporale sub formă de teritorii funciare (de pământ) deținute de entitate cu drept de proprietate sau primite în leasing financiar, pentru a fi folosite în activitatea entității, care are o durată de utilizare nelimitată.

Resurse minerale sunt imobilizări corporale sub formă de costuri capitalizate ale lucrărilor de explorare (lucrări de cercetare topografică, geologică, geochimică, geofizică, forare în faza de explorare), pentru care este demonstrată fezabilitatea tehnică și viabilitatea comercială.

Active biologice imobilizate sunt activele mature care asigură obținerea multiplă a produselor agricole și/sau a activelor biologice adiționale pe parcursul unei perioade ce depășește un an (de exemplu, viile, livezile, plantațiile de pomușoare roditoare, culturi multianuale de flori, de furaje, legumicole, vacile, ovinele, porcinele, cabalinele adulte) precum și activele biologice imature care se află în perioada de pregătire spre utilizare după destinație (de exemplu, viile și livezile plantate, până la transferarea lor în categoria de rod.

Investițiile ulterioare și reparații capitale includ costurile ulterioare efectuate în procesul de reparație sau dezvoltare a imobilizărilor necorporale și corporale cu scopul îmbunătățirii caracteristicilor inițiale și, respectiv, majorării beneficiilor economice așteptate din utilizarea obiectului, care au fost capitalizate prin adăugarea la valoarea contabilă.

Cheltuielile pentru reparația capitală reprezintă totalitatea lucrărilor și măsurilor privind restabilirea capacității sau stării de funcționare a clădirilor, construcțiilor, elementelor și părților lor, inclusiv construcțiilor și utilajului ingineresc, termenul de funcționare al cărora a expirat. La reparația capitală a clădirilor și construcțiilor se efectuează înlocuirea pieselor și construcțiilor uzate sau schimbul lor cu altele mai rezistente și avantajoase, care îmbunătățesc posibilitățile de exploatare a obiectului reconstruit cu excepția înlocuirii depline a construcțiilor de bază (pereților, fundațiilor, planșelor intermediare ș.a)

Nu se includ în valoarea investițiilor:

- Valoarea construcțiilor, obiectelor în curs de execuție și a altor imobilizări corporale și necorporale achiziționate în țară care au mai fost folosite anterior la alte întreprinderi (inclusiv cele de import care au mai fost înregistrate ca active imobilizate la întreprinderi din țară);
- Valoarea activelor imobilizate achiziționate în scopul revânzării;
- Valoarea lucrărilor de construcție executate pentru terți (pentru persoane juridice și populație);
- Valoarea mașinilor, utilajelor, instalațiilor de transmisie, mijloacelor de transport etc. produse pentru vânzare.

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele exprimate în valori absolute: investiții realizate pe tipuri de imobilizări, pe surse de finanțare și pe forme de proprietate sunt prezentate în mii lei (prețuri curente).

Indicatorii privind: ritmul de creștere/descreștere al investițiilor pe total, pe tipuri de imobilizări, investițiile din perioada curentă raportată la perioada respectivă a anului precedent, structura investițiilor pe forme de proprietate, structura investițiilor pe surse de finanțare, sunt exprimați în procente (%).

3.2.3. Formula de calcul

Ritmul de creștere /descreștere al investițiilor total	$R_I = \frac{\frac{I_n}{K_{ip}}}{I_{n-1}}, \text{ unde:}$ <p>I_n – valoarea investițiilor pentru perioada respectivă a anului curent;</p>
--	--

	K_{ip} – coeficientul indicelui prețurilor; I_{n-1} – valoarea investițiilor pentru perioada respectivă a anului precedent.
Structura investițiilor pe forme de proprietate	$I_{(i)} = \frac{I_i}{\sum_{i=1}^n I_i} * 100 \% , \text{ unde:}$ $I_{(i)}$ – structura investițiilor pe forme de proprietate; I_i – valoarea investițiilor pentru o formă de proprietate.
Structura investițiilor pe surse de finanțare	$I_{(s)} = \frac{I_s}{\sum_{s=1}^n I_s} * 100 \% , \text{ unde:}$ $I_{(s)}$ – structura investițiilor pe surse de finanțare; I_s – valoarea investițiilor pentru o sursă de finanțare

3.3. Clasificările utilizate

Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei, Rev.2 (CAEM, rev. 2), armonizat cu NACE, rev. 2, aprobat prin Hotărârea Colegiului Biroului Național de Statistică nr.20 din 29.12.2009. Pus în aplicare de la 01.01.2014. Ediția 2009.

Clasificatorul formelor de proprietate (CFP), aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.

Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr.1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003 cu modificările ulterioare.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Cercetarea statistică „Cu privire la investiții” cuprinde toate activitățile economice din republica Moldova, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM, rev. 2), armonizat cu Nomenclatorul de Activități Economice din Comunitatea Europeană (NACE, rev. 2).

3.4.2. Populația statistică

În sfera de cuprindere a cercetării statistice se includ toate întreprinderile indiferent de tipul de activitate, forma de proprietate și forma organizatorico-juridică, inclusiv organizațiile bugetare, unitățile administrației publice centrale și locale, Banca Națională a Moldovei, băncile comerciale, companiile de asigurări, organizațiile necomerciale care realizează activitate investițională.

3.4.3. Geografică

Informația este elaborată și diseminată fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stângă a Nistrului și municipiul Bender.

3.4.4. Temporală

Seriile de timp sunt disponibile începând cu anul 2017.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele obținute din cercetarea statistică „Cu privire la investiții” sunt dezagregate pe:

- total țară;
- forme de proprietate;
- surse de finanțare;
- imobilizări necorporale;

<ul style="list-style-type: none"> - imobilizări corporale; - tipuri de activități economice; - regiuni (mun. Chișinău, Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia), municipii, raioane.
3.6. Periodicitatea diseminării
Trimestrială
Anuală
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
Trimestrial – a 60 zi după trimestrul de raportare
Anual – până la 30 iulie după anul de raport.
3.8. Revizuirea
Datele diseminate sunt preliminare pentru perioada de raportare (n) și finale pentru perioada de bază (perioada respectivă a anului precedent (n-1)).
3.9. Perioada de referință
Perioada de referință este trimestrul și anul.

4. Colectarea și procesarea datelor
4.1. Sursa de date
4.1.1. Cercetări statistice
Cercetarea statistică „Cu privire la investiții” – formularul statistic 2-inv (trimestrial, anual).
4.1.2. Surse administrative
Nu sunt utilizate.
4.1.3. Estimări
Nu se aplică.
4.2. Caracteristica cercetării statistice
4.2.1. Obiectiv și scurt istoric
<p>Obiectivul principal al cercetării statistice „Cu privire la investiții” este determinarea volumului de investiții realizate pe economia națională în total și pe tipuri de imobilizări necorporale și corporale; pe tipuri de mijloce fixe: clădiri rezidențiale (de locuit), clădiri nerezidențiale, construcții speciale (ingineresti); mașini, utilaje, instalații de transmisie; mijloace de transport, precum și, determinarea structurilor acestor categorii și a tendințelor de evoluție, pentru furnizarea ulterioară a datelor esențiale despre activitatea de investiții la nivel de economie națională.</p> <p>Organizarea practică și conducerea cercetării statistice se efectuează de către Biroul Național de Statistică prin intermediul direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică.</p> <p>Realizarea cercetării statistice prin intermediul chestionarului statistic „Cu privire la investiții”, în structura actuală, a fost inițiată, prin realizarea capitolelor caracteristice, în urma cărora pot fi obținute datele necesare pentru estimarea tendințelor de evoluție ale activității de investiții.</p> <p>Reproiectarea chestionarului statistic în structura actuală, a fost inițiată în anul 2017, și s-a realizat în concordanță cu definițiile și conceptele internaționale și legislația națională în vigoare, cu scopul de a îmbunătăți în continuare gradul de armonizare cu standardele internaționale și cele europene.</p>
4.2.2. Unitatea statistică
Întreprinderi cu statut de persoană juridică, instituții bugetare, unități ale administrației publice centrale și locale, care realizează activitate investițională.
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Sfera de cuprindere o prezintă toate întreprinderile indiferent de genul de activitate, forma de proprietate

<p>și forma organizatorico-juridică, care au angajat 5 persoane și peste.</p> <p>În anul 2017 au fost cuprinse în cercetarea trimestrială – 17 625 unități.</p> <p>Colectivitatea generală a unităților, care intră în sfera de cuprindere a cercetării statistice anuale, este formată din unități cercetate exhaustiv.</p>
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Trimestrială
Anuală
4.2.5. Colectarea datelor
Colectarea datelor se realizează prin completarea, de către agenții economici cuprinși în cercetare, a chestionarului statistic „Cu privire la investiții” (2-inv) și prezentarea chestionarelor statistice completate la adresa organelor teritoriale sau poate fi completat pe portalul de raportare statistică electronică “e-Raportare”.
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Datele sunt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Datele nu se compilează.
4.3.3. Ajustările
Nu se efectuează ajustări.
4.3.4. Asigurarea calității
<p>Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale aprobate de Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite în 1992 (și de Comisia de Statistică/ ONU în 1994), precum și stipulate în Legea Republicii Moldova nr. 412 din 09.12.2004 cu privire la statistica oficială.</p> <p>În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.</p> <p>În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.</p> <p>Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.</p> <p>Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.</p> <p>Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente).</p> <p>Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu respondenții pentru explicarea definițiilor, modului corect de completare a chestionarelor, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora.</p>
4.4. Precizia datelor
4.4.1. Rata de non-răspunsuri
Nu se calculează.
4.4.2. Erori de eșantionare
Nu este aplicabil.

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Regulamentele Uniunii Europene nr.1165/1998 și nr. 1158/2005 privind indicatorii pe termen scurt.

5.2. Comparabilitatea în timp

Indicatorii, ce privesc ritmul de creștere/descreștere al volumului investițiilor, valorile din perioada curentă raportată la perioada respectivă a anului precedent, sunt comparabili cu seriile de date din anul precedent.

5.3. Coerența cu alte statistici

Datele cercetării statistice „Cu privire la investiții” nu sunt corelate cu alte statistici.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 1034 din 29.12.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului Biroului Național de Statistică și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică BNS:

- elaborează de sine stătător sau în comun cu alte autorități administrative centrale și aprobă metodologiile cercetărilor statistice și de calcul al indicatorilor statistici, în conformitate cu standardele internaționale, în special ale Uniunii Europene, și cu practica avansată a altor țări, precum și ținând cont de specificul condițiilor social-economice ale Republicii Moldova;
- organizează, în conformitate cu programul de lucrări statistice, aprobat anual de către Guvern, cercetări statistice privind situația și dezvoltarea economică, socială, demografică a țării, executând lucrările de colectare, prelucrare, centralizare, stocare și diseminare a datelor statistice;

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, că datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sînt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele

individuale sînt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice.”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă..

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.md .

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- a) Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sunt publicate pe pagina oficială a BNS: <http://www.statistica.md> la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a informațiilor de presă.

8.2.2. Publicații

Publicații statistice: Anuarul statistic, Statistică teritorială, Breviarul statistic, Buletin statistic, Buletin pe raioane, Situația social-economică a Republicii Moldova.

<p>Acces la publicații:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.md, rubrica Produse și servicii / Publicații http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1& - pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa http://www.statistica.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400) - sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.md, rubrica Publicații http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219)
<p>8.2.3. Baze de date/serii de timp</p> <ul style="list-style-type: none"> - Banca de date statistice http://statbank.statistica.md, domeniul Statistica economica / Investiții în active materiale pe termen lung - Pagina oficială a BNS: http://www.statistica.md la rubricile: Comunicate de presă, Statistici pe domenii / Investiții în active materiale pe termen lung, Produse și servicii / Publicații.
<p>8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale</p> <p>Chestionare cu date se transmit către CSI.</p>
<p>8.2.5. Solicitări de date suplimentare</p> <p>BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.md sau online – www.statistica.md rubrica Produse și servicii / Solicitare de informații statistice http://www.statistica.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro</p>

<p>9. Referințe (link-uri) utile</p>	
<p>9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia</p> <p>Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Metadate (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&).</p>	
<p>9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare</p> <p>Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739).</p>	
<p>9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor</p> <p>Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740).</p>	
<p>9.4. Alte referințe utile</p>	
Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI	http://www.statistica.md/SDDS/?lang=ro
Baza de date EUROSTAT	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/